

Indledning

Foreningen DemensKoordinatorer i Danmark (DKDK) blev stiftet som forening i en tid uden stort fokus på demens som sygdom med meget færre borgere med demens end i dag, og hvor kun få kommuner havde en demenskoordinator ansat. Baggrund for foreningen var, at uddannelsen til demenskoordinator blev udbudt og at de nyuddannede demenskoordinatorer ønskede et fagligt forum.

Vi er tilbage i 1990'erne, hvor en nystartet Alzheimerforening ikke havde nær den gennemslagskraft som den har nu, hvor Nationalt Videnscenter for Demens ikke var etableret som den forsknings-, formidlingsvidens- og uddannelsesinstitution, den er i dag, og hvor Ældresagen endnu ikke havde gjort demens til et prioriteret område.

På baggrund af ovenstående stillede den nyvalgte bestyrelse efter generalforsamlingen sig selv følgende to spørgsmål:

1. Hvad er foreningen DemensKoordinatorer i Danmark i dag?
2. Hvad er foreningens særlige formål, grundlag og kerneopgave?

Tidligere bestyrelser har skabt et stærkt og godt fundament for foreningen, men som nyvalgt bestyrelse er det relevant at kigge indad og fremad. Så både vedtægt, arbejde og engagement i bestyrelsen og bestyrelsens formodninger om, hvad medlemmer af DKDK forventer af foreningen og bestyrelsens arbejde, blev sat til debat.

Medlemmer og forening - fakta om DKDK

Bestyrelse

DKDK valgte ny formand i 2021, og fire nyvalgte medlemmer trådte ind i bestyrelsen enten som ordinære medlemmer eller som suppleanter. Bestyrelsen har holdt ét bestyrelsesseminar over to dage inklusive et bestyrelsesmøde, to fysiske heldagsmøder og tre korte møder via teams. Bestyrelsen har derudover holdt en visionsdag i foråret 2022.

Bestyrelsen kom godt fra start og blev hurtig enige om at bruge tid og økonomiske ressourcer på at kigge på DKDK som forening og på bestyrelsesarbejdet, der udføres frivilligt.

Hvad forventer vi af arbejdet i bestyrelsen, og hvad tænker vi, at DKDKs medlemmer ønsker af foreningen?



DKDK's bestyrelse 2021 - 2022

[Læs mere om de nye bestyrelsesmedlemmer ved at klikke her.](#)



Spørgsmålene blev omdrejningspunkt for en spændende visionsdag i samarbejde med en ekstern konsulent. Et arbejde, der er omtalt i formandens sommerbrev til medlemmer - [læs det her](#).

Foreningens medlemmer er en meget forskellig flok. Nogle har selv i kommunerne været med til at definere stilling og arbejdsområder som demenskoordinator. Andre er kommet til og arbejder på at fastholde fokus og de bedste vilkår for familier med demens, senest under corona og nedskæringer.

For DKDK har det gennem alle år været en udfordring at være talerør for medlemmer med mange forskellige titler og arbejdsfunktioner. DKDK har bl.a. overfor socialminister Astrid Krag på Årskursus 2021 fremført ønsket om, at den

funktion, vi som demenskoordinatorer dækker i kommunerne, bliver mere ensartet i kommunerne og gerne ved lov.

På visionsdagen blev det klart, at bestyrelsen ønsker at styrke DKDK, som "den faglige stemme fra praksis der både kommunalt, regionalt og nationalt lyttes til, når der tages beslutninger, der påvirker borgere med demens". En faglig stemme som giver foreningen legitimitet i diverse arbejdsgrupper, høringer m.m.

Målsætningen om at være den faglige stemme er ikke ny, men blev skærpet på visionsdagen. Bestyrelsen ønsker gennem foreningens udmeldinger at påvirke demenskoordinatorens arbejdsfelt og demensfagligheden og herigennem påvirke kvaliteten af den omsorg, der ydes til borgere med demens og deres familie.

For at understøtte dette arbejde ønsker bestyrelsen i fremtiden at igangsætte initiativer, der kan skabe en større kontakt med jer som medlemmer og dermed drage nytte af jeres viden. Hvordan og hvad der giver mening for jer og for DKDK, vil vi gerne høre jer om på generalforsamlingen.

Faglige fora

To af de mærkesager, som har fyldt i bestyrelsesarbejdet dette år, er:

- At den personcentrerede omsorg ikke kan dokumenteres og bruges i FS3, som udelukkende understøtter BUM modellen. Vi har fremført vores synspunkter i følgegruppen for demenshandleplanen, og ved at dokumentation også drøftes i arbejdet med en ny ældrelov.
- At forbruget af antipsykotisk medicin ikke har flyttet sig i en positiv retning. Vi har deltaget i debatter i Sundhedsstyrelsen og på demensdagene i Århus og valgt at sætte temaet på Årskursus 2022.

Mærkesagerne er taget med i diverse møder og fora og har på denne måde markeret DKDKs holdning til begge områder.

Arbejde med en ny ældrelov

Vi har på sidelinien fulgt med i arbejde med en ny ældrelov og ser gode takter i et arbejde, hvor meget er til diskussion. Forventningen er, at det endelige forslag sendes i høring i efteråret.

Bestyrelsen vil ikke mindst være opmærksom på, hvad en evt. ny organisering af den kommunale pleje (selvstyrende teams) betyder for demenskoordinatorers arbejdsvilkår og funktionsbeskrivelser, og på om mennesker med demens og deres pårørende er tænkt godt nok ind i forslaget. Den helhedsorienterede

sygepleje, som mennesker med demens har så meget brug for, må ikke glide os af hænde, og vores ikke instrumentelle viden og omsorg skal tydeliggøres.

Udspil om en ny sundhedslov

Det bliver spændende at se, om en ny struktur kan bedre overgangen fra region til kommune for borgerne. Demens er kun nævnt i et par linier ift. efteruddannelse af SOSU-assister. Det er bekymrende, at sygeplejerskerne ikke er nævnt overhovedet.

Færøerne	9
Grønland	1
Hovedstaden	111
Midtjylland	82
Nordjylland	47
Sjælland	79
Syddanmark	133
Æresmedlem	4
I ALT	466

Medlemmer

DKDK's medlemstal har i mange år været stabilt med ca. 450 medlemmer. Medlemmer er fordelt i alle 5 regioner, Færøerne og Grønland. Der er en årlig udskiftning på knap 50 medlemmer.

Sekretariat

DKDK er en del af Fællessekretariatet i Vanløse og har en samarbejdsaftale om sekretariatsbistand. Sekretariat bistår bestyrelsen i forhold til politiske kontakter, planlægning og afvikling af årskursus, bestyrelsesmøder, udsendelse af medlemsblad, medlemskontakt, økonomi, m.v.



Sekretariatets medarbejdere betjener DKDK, organisationen [Danske Ældreråd](#), [Landsforeningen for ansatte i Sundhedsfremmende og Forebyggende hjemmebesøg \(SUFO\)](#) og [Dansk Gerontologisk Selskab](#). Der afholdes årligt et møde på formandsniveau.

Som en lille forening nyder vi godt af et sekretariatsfællesskab, hvor vi og medarbejdere deler viden og erfaring. Marianne Lundsgaard har siden DKDKs etablering været DKDK's faglige sekretær, og bestyrelsen har – indtil nu – nydt godt af hendes store viden og politiske tæft.

Økonomi

DKDK har en stabil økonomi baseret på kontingentindtægter og på indtægter fra udstillere i forbindelse med Årskurset. Selve Årskurset budgetteres så tæt på nul som muligt. Bestyrelsens arbejde er ulønnet, dog modtager formanden et mindre honorar.

Som det fremgår af regnskabet er de årlige driftsomkostninger til DKDKs forbrug af medarbejdere i sekretariatet, til husleje, IT m.m. ca. kr. 200.000.

Årsregnskab 2021 viser et overskud på kr. 153.057, der især skyldes mange ikke medlemmer på årskursus og rekordmange deltagere, samt færre udgifter til bestyrelsesmøder.

Generalforsamling

Bestyrelsen har gennem det sidste år arbejdet med en justering af foreningens vedtægter, der ikke er revideret de seneste 10 år. I forbindelse med corona blev det klart, at det var umuligt at afholde generalforsamling uden fremmøde, med mindre det var indskrevet i vedtægten. Derfor stiller bestyrelsen forslag om dette.

Bestyrelsen ønsker derudover at tydeliggøre formålsparagraffen og understrege, at DKDK er interesseorganisation for demenskoordinatorer. Bestyrelsen stiller også forslag om at udvide bestyrelsen, da arbejdsopgaverne ikke er blevet mindre gennem årene.

Vi glæder os til at præsentere dette arbejde for jer og se, om der er opbakning til det på generalforsamlingen.

Aktiviteter

Samarbejdspartnere og relationer

DKDK har mange gode samarbejdsrelationer og gennem dette arbejde, håber vi at kunne gøre det endnu bedre at leve med en demens sygdom i familien.

Vi har først og fremmest et godt samarbejde med Danske Ældreråd og SUFO gennem vores fælles sekretariat. Vi har derudover et godt samarbejde med Nationalt Videnscenter for Demens, hvor vi mødes til netværksmøder og har flere uformelle samtaler. Vi er ligeledes i tæt kontakt med Alzheimerforeningen i forskellige fora, hvor vi mødes og har en positiv dialog.

Arbejds-, følge- og referencegrupper

DKDK inviteres til at deltage i følge- og referencegrupper – ikke mindst i Sundhedsstyrelsen og Socialstyrelsen. DKDK har i beretningsperioden deltaget i følgende:

- Folkebevægelsen for et demensvenligt samfund – ved Betina Jørgensen
- Følgegruppe for udmøntning af demenshandleplanen 2020-2025 ved Gitte Kirkegaard
- Følgegruppe for udviklingshæmmede og demens – ved Jannie Sternberg og Elsebeth Kjærsgaard
- Årets demenspris – den faglige jury – ved Gitte Kirkegaard
- Følgegruppe for vurdering af velfærdsteknologi – ved Tinna Klingberg

Bestyrelsen får jævnligt henvendelser om at indgå i forskellige fora som f.eks. Demensalliancen, Partnerskab mod ensomhed m.fl.

DKDK har i juni måned deltaget i første møde i Demensforum, som er en del af Demensalliancen. DKDK deltager ligeledes i Partnerskab mod ensomhed og er med i Advisory board for Parkinsonforeningen.

DKDK har i samarbejde med Erfarne bilister udbudt to webinarer om ældre bilister til vores medlemmer.

Synlighed

DKDK arbejder til stadighed på at være tilstede og synlig i alle relevante sammenhænge over for medlemmer, over for samarbejdspartnere og i diverse repræsentative sammenhænge.

DKDK er tilstede på de sociale medier som Facebook, LinkedIn og på hjemmesiden www.demens-dk.dk

Medlemsblade

Der er udsendt [to medlemsblade](#) med faglige artikler af relevans for medlemmer af DKDK. Formanden har også udsendt både en [julehilsen](#) og en [sommerhilsen](#). Gennem formandens ledere og -hilsner orienterer formanden om arbejdet i bestyrelsen – men er vi som bestyrelse synlige nok for jer?

Høringssvar

I beretningsperioden har DKDK givet et fagligt høringssvar på følgende høringer:

- [Høringssvar – Udkast til lovforslag om ændring af sundhedsloven \(Etablering af sundhedsklynger og sundhedssamarbejdsudvalg m.v.\)](#)
- [Høringssvar - Revision af samarbejdsaftale på demensområdet – region Syddanmark](#)
- [Høringssvar - Bekendtgørelse af tryghedsskabende velfærdsteknologiske løsninger](#)

I høringssvaret om sundhedsklynger anbefalede DKDK: *"at der fremadrettet etableres formelle, transparente og forpligtende samarbejder mellem kommunernes demenskoordinatorfunktion/ demenskoordinator, udredningsstederne og sundhedsklyngerne. Gerne som mere end retningslinier eller anbefalinger"*.

I høringssvaret om Revideret samarbejdsaftale for demensområdet i Region Syddanmark undrede DKDK sig bl.a. over: *"at de anbefalinger, som Sundhedsstyrelsen har lavet i forbindelse med samarbejdsaftalens indhold, ikke er inddraget i forslaget"*. DKDK påpegede også: *"at demenskoordinationsfunktionen er meget bredt beskrevet og indeholder meget forskelligartede opgaver"*.

DKDK ønskede: *"at det i samarbejdsaftalen klarere beskrives, hvem der har ansvar for at tilvejebringe supervision til personalet"*.

I høringssvaret om bekendtgørelser af tryghedsskabende velfærdsteknologiske løsninger var DKDK overvejende enig i det foreslåede, men påpegede at: *"hverdagens fortolkning af reglerne ikke altid lever op til lovens, bekendtgørelses og vejlednings bogstav"* og foreslog, at det i bekendtgørelsen (og vejledningen) gøres endnu mere klart, at de omtalte tryghedsskabende velfærdsteknologier ikke kan benyttes generelt ift. alle beboere på f.eks. et plejehjem, men skal kobles individuelt til en person.

Deltagelse og indlæg på konferencer

Gitte Kirkegaard var inviteret som gæst til Danske Ældreråds repræsentantskabsmøde i maj 2022. Bestyrelsesmedlem Bettina Jørgensen var inviteret som oplægsholder i et seminar på den efterfølgende conference. Titel på seminaret var: Demensområdet i kommunerne.

Formanden deltog som gæst i juni på Årskonference for Landsforeningen for ansatte i de sundhedsfremmende og forebyggende hjemmebesøg.

Formanden var inviteret som taler i en paneldebat om faglig ledelse i demensplejen på DemensDagene i Aarhus i maj måned. På Demensdagene deltog desuden flere bestyrelsesmedlemmer og bemandede DKDKs stand i udstillingsområdet.



Årskursus

Planlægning og afvikling af Årskursus er en stor del af bestyrelsens arbejde. Arbejdet påbegyndes senest på bestyrelsesseminaret i januar og sker i et tæt samarbejde med sekretariatet.

Årskursus 2022 har titlen: "Viden der kan omsættes til handling i praksis, er viden, der virker! Små forandringers styrke og gennemslagskraft". Årskurset i år er det 28. i en ubrudt række indtil 2020, hvor corona betød, at DKDK ikke kunne holde Årskursus.

Årskurset er efteruddannelse for demenskoordinatorer og tilrettelægges med en høj faglig kvalitet og tid til erfaringsudveksling og sparring.

I 2022 har årskurset bl.a. fokus på relationsdannelse og omsorgens betydning, da der stilles mange krav til os som fagpersoner. Vi skal:

- kunne skabe en nærværende og tillidsfuld kontakt til borgere og deres pårørende og til de medarbejdere, vi vejleder og superviserer,
- kunne bruge sundhedsdata for at overbevise politikerne om nødvendigheden af at fastholde eller øge bevillinger til demensområdet,
- balancere mellem service- og sundhedslov,
- drive udviklingsprojekter og forklare betydningen af små forandringers styrke og gennemslagskraft til vores ledere.

Vi skal derfor - for at kunne forblive professionelle og omsorgsfulde - have blik for vores egen og medarbejderes mentale trivsel og arbejdsglæde.

Vel mødt på Årskurset, som er åbent både for medlemmer af DKDK og for ikke medlemmer.

Afslutning

Virkeligheden i dag i kommuner og regioner er, at flere og flere borgere har en demenssygdom, og at der længe har været et pres på både sundheds- og socialektor. Hverdagen som demenskoordinator er kendetegnet af rekrutteringsproblemer, mange vikarer, flere og flere ufaglærte og et organisatorisk fokus på ydelser.

At arbejde som demenskoordinator/demenskonsulent kræver en stærk faglighed, et konstant øje for kvalitet og sammenhæng i indsatsen og evne til at opbygge tillid til borgere, pårørende og kolleger. At arbejde på demensområdet indebærer tillige at tænke i sammenhænge og tværfagligt samarbejde – både fagligt og organisatorisk. Kompetencekrav til demenskoordinatorer er steget og vil formodentlig fortsat stige. Derfor er DKDK's Årskursus så vigtigt som samlingspunkt for videreuddannelse, sparring og idegenerering.

Bestyrelsen ser det som foreningens mission at bakke op om den enkelte demenskoordinators mulighed for at udføre dette arbejde bedst muligt. Medlemmer af DKDK har en blandet basisfaglighed og arbejder i kommunerne i forskellige kulturer og organisationer. Nogle af de spørgsmål, bestyrelsen vil arbejde med i det kommende år – og meget gerne drøfte med jer –, er:

- Hvordan håndteres vi som demenskoordinatorer bedst med de givne betingelser for at arbejde i demensfeltet?
- Hvordan får vi skabt forandringer, der har betydning for os selv, men også for frontpersonalet, så de bedst kan hjælpe borgeren med demens?
- Hvad ønsker I fra os som bestyrelse og fra foreningen Demenskoordinatorer i Danmark?

